

ఇసురం

నవల

భూటం ముక్కోలు

భూతం ముత్యాలు

ఇగురం

IGURAM

Published : 2012, Copies : 1000

For Copies :

BUTHAM MUTHYALU

H.No. 4-11-117/1, Chaithanya Nagar,

D.V.K. Road, (Near LHC),

NALGONDA - 508 001.

Cell : 9490437978, 9959546780

Available in all leading book shops

DTP : Raj Graphics, Nalgonda. 9705347801

Printers :

price : 60/-

1

బిస్సు రైయిన ముందుర్కుతుంది. మతిని తొల్సినయాది ఎన్కు ఉర్కుతుంది. బద్రంరా అని చెప్పిన వాళ్లు అక్కడే ఉన్నారు. నేనుమట్టు సాన దినాలకు ఊరి బాట పట్టా. అప్పుడు ఊరు ఎట్లుండే మరి, ఇప్పుడు ఎట్లుందో మరి నా ఎంకటిలచ్చి, సోపతికాండ్లు, అమ్మయ్య అందరూ ఎట్లుండ్రో. నా పుల్లావు బట్టపెయ్యలు ఉన్నయో లేవో. అమ్మయ్యకైతే కొత్తచీర, కమీజు, దోతి తీసుంటి గని ఎట్లుండ్రో.. మతి తొలుస్తుంది. యాదుల్ని నెమరేస్తున్నా. బిస్సురైయిన ఉర్కుతనే ఉంది. కొండ జాలు పార్కుంట, పార్కుంట పడమటి పక్కెంట సెర్వుల గల్సి పార్కుంట, వొయిదోని వొంపును కల్పుకొని సశలేటి వాగై, కిష్టమ్మ ఎడ్యకాల్వదాటి కిష్టమ్మ నదిల కల్పుతుంది. కొన్ని ఆమడలు మైళ్లు పార్కుంట. గుట్ట ఆరన లొద్ది, ఇర్కులొద్ది, ఇక్కిర్కు లొద్దిల నెర్రిచ్చిన పాయల సుక్క సుక్క జార్కుంట తేట దొనై, పాలువన్నెతో పాలదోనై, సల్లసల్లని నీళ్లతో సలిదోనై పార్తుంది వాగు. వాగుల ఇన్కు తెలతెల్లగ పరం పరం జల్లిబట్టు ఉన్మలెక్క తలతల మెర్కుకుంట ఉంటాది. పైనుంచి పాయ కనగంటిపాయ వాగులకల్సి, కత్వదాటి ఆల్గదాటి, కొన కనగంటికొచ్చె సర్కి పర్లాంగు ఎల్లై పార్తుంది వాగు. పడమటి వాగు, ఉత్తరేని ఆగులు కల్సి ఆడ ఎల్పు ఎల్లై పార్కుంట ఎన్కట్టి గట్టు నైజమోని బిర్ణి బీటలు వారి కుంగిందంటె ఆడ తడ ఎంత కొడ్డదో సెపైజాలదు మరి. గుట్ట ఆరన గుట్ట సానువుల పచ్చని చెట్లు పసిరిక పాములై మెర్కుతుంటయ్. మషమ్మ గుండ్రకు వేలాడిన చెట్ల కొమ్మల మీన ఆకులమీన

సర్వజ్ఞులు రాలి ఎండ పొడసోకి మెర్చుతుంది. గుట్ట గుట్టంటే రాములూరి గుట్ట రామసాని గుట్ట పొద్దుగూకిందంటే సలిసప్పున కమ్ముకొని దొననీళ్లు తిమ్మిరెక్కుతై. చెట్ల గల గలల గాలులు, పచ్చుల కిలకిలలు గాలికి ఊగి కొమ్ములు రెమ్ములు, ఎగిరె తుమిష్కులు పక్కెంట తంగెల్లు పిల్లబాటలు, బాటలో పసుల గిట్టలు, ఆగుర్తులు చెద్రిపోకుండ ఉండే జాడలు. ఆటి జాడెంట పోతే... ఆ సానువుల్లో ఊరు సప్పుల్లు పల్కరిస్తయ్. ఇంటి పొయ్ల పొగ ముసుర్కొని ఊర్ని ఇట్నై పట్టిస్తది.

ఇది కల్వర పెడ్తున్న యాది, ఎన్నిమాల్లో నాలోనేను కుమ్మిన, మతి కమ్మిన సంగతి. తెగ చెప్పాల్సిన ఆరాట పడ్తున్న, ఎవల్కి చెప్పాల్సిన మల్ల నాలోనేనే మదన పడ్తున్న ఎన్ని సార్లో గిట్ల కల్వర పాట్టు గురైన. తీరొక్క తెర్లయిన, బత్తు దెశ గిర్నైతిర్గిన. మతిల మల్లాడి మల్లాడి అల్లాడ్తున యాదుల సంగతి ఏం జెప్పను ఎట్ల జెప్పను. యానుంచి మొదల్పెట్టను ఏమో ఎర్కైత లేదు, ఎటూ తోస్తలేదు. ఎమన్న గానియి గని గా... నా... సిన్నప్పటి సంగతి నుంచి మొదల్పెట్టాల్సిన మతిన తెగ ఉబలాట పడ్తుంటే బత్తు దిగుదు, బాయిల అనుబవాల ఊట జాలు నీటిని తోడి బత్తు రుసి సూపాల్సిన, సేద బొక్కెన దీస్కొని బత్తుబాయి గిర్కలకెక్కిస్తై కాలం సర్తన ఎన్నకు తిర్గినట్టు, కాలం గిర్నైయిన తిర్గుతుంటే, బొక్కెన మతి బాయిలకు దిగి యాదుల నీటి ఊటను తాకింది. ఎంత సేదినా ఒడ్వని యాదుల్ని బాల్యం నుంచి, నాకు గుర్తున్న కానుంచి సేది గోలంల గుమ్మరిస్తే బత్తు బైట గోలం నిండ్ల నిండి యది అల్గుపారింది. ఒక్కొటిగ పూసగుచ్చినట్టు తెగ జెప్పాలని ఆరాటం తప్ప ఇంకేం ఆశ లేదు. అబాసు పాలు కావలన జాసలేదు. ఎంగిలైన బత్తు ఎద నిండిన సాద, తెరలు తెరలుగ, పోగులు పోగులుగా, ముంగల ఇప్పుతున్నా, లోకం తీరు తెల్పుతున్నా నజర్ల వడ్డది నిజం.

నాకు ఇంకా గుర్తుంది. మతిన మస్కబార్నట్టు ఉంది. యాదిల కంటి సూపు కానరానట్టు ఉంది. గని నిజం జాప్పాలే ఎమన్న గానియ్ గాని నిజంగా, నిజమే జెప్పాల్సిన మతిని కెల్గిన యాదులు ఒక్కోటి బైట్కి రావాల్సిన తెగ ఆరాటం. ఆటి ఆరాటం ఎక్వయింది. “నేను మా అమ్మయ్యకు ఒక్కన్నే. నాకంటే ముంధాత అక్క పుట్టించటం, అక్కెట్లందో. ఇంగప్పుడు అమ్మ బాలింత. బాలింతకు శెరలు,

చెప్పనలవికాని శెరలు, గా శెరల మజ్జె మరుసటేడుకు నేను అమ్మ కడుపుల జొరవడ్డనట అమ్మ చెప్తుండేది. అమ్మ పొట్టతోటి ఉండంగ ఓవాలి నీల్లేను పోయి బాయికాడ కాల్జారి. అండ్ల పడ్డదట. గాని అమ్మకు ఈతవస్తది మా తాత అమ్మకు నెర్పై లేకుంటే అమ్మతోపాటే నేను లోకం చూసేవాన్ని కాను. నిండు సూలాలు పొట్టతోనుంటె బాయిల వడ్డె ఎంత ఇది. ఎంత ఇబ్బంది. అయినా నూకలున్నయ్ కాబట్టి బత్తి బైటవడ్డది. ఇంగ గీలోకంల నేను కండ్లు దెర్పిన. ఔ అవ్వ జెప్తుండే, నే ఉకొట్టుంట ఇంటుంట్టి....

మా అమ్మోళ్లు అప్పట్ల కల్పినోల్లే. మా అమ్మకు అర్నంగ మా తాత ఓ పుల్లావు పెయ్య నిచ్చిండట. అమ్మంటే తాతకు పాణం. ఒక్కతే బిడ్డ గట్ల గార్వంగ సాద్కొని పక్కూరోడు ఇగురం తెల్వనోడు మొరటు మొద్దోడు, అని తెల్సినా మా అమ్మనిచ్చి లగ్గం జేసిండు మాతాత. అదిగాక మా అయ్యకు అప్పటికే పెండ్లయింది గని అయ్యను సూస్తాల్కి ఆమెకు భయం. మన్ని కండవట్టి భీముని లెక్క ఉంటడు గని మద్ది సానమంచోడు. సోమరి, 'తెల్వితక్వ ఆకలెక్వ' శేరు సొజ్జల బువ్వ ఒక్కడే తింటడట. తిన్నట్టే పని సుత జేత్తడట, గని ఎండోర్ అయ్యంటే ఒల్లదేదట ఆమె. ఇంగేముంది అయ్యను వోద్లి మారు మనం పోయిందట. గిదంత తెల్సినా మాతాత మా అమ్మను ఇచ్చి పెండ్లి జేసిండట. మా ఊర్ల "మేము బ్యాగరోళ్లం మా అయ్య తోడు ఆర్గురు అన్నదమ్ములు. మా అయ్యపేరు నాగులు. తెల్వితక్వ ఆకలెక్వ. ఐనా మొద్దోలె కష్టం జేసి మా పెద్దయ్యలకు పోసేటోడట. ఆళ్లు సుత ఈ కష్టాన్ని ఆశపడి ఈనెను దొరోల్ల తాన జీతం ఉంచంద్రట. గాల్లు ఎచ్చిడికి బీమునిలెక్క ఉంటోడాయె అంద్యే భీమయ్య అని పిల్వెటోళ్లు రానురాను ఆయన తెల్వని జూసి భీమయ్య కాస్త బియ్యంగా మారిపాయె. ఇగ అప్పట్నుంచి బియ్యయ్య అని పిల్వడం మొదల్పెట్టిరి. బియ్యగా అంటె బాదపడక నొచ్చుకోక పాయె, మర్మం లేని మనిషాయె, కల్లకపటం తెల్వనోడు. మా పెద్దయ్యలు ఎంతంటె అంత, ఏది జెపై అది, ఎద్రు పల్లెత్తు మాటనడు. గామంచి తనం జూసి మా అమ్మ లగ్గమాడింది. మాకు ఊల్య బ్యాగరి తనం ఉంది. గని అప్పట్ల ఎవలు సచ్చినా ఆర్గురు కల్పి కాష్టం బెట్టెది. కని కర్నులకు ఏమి ఇచ్చేవారు కారట, ఊరోల్లు గింత మందు సార తాపిచ్చేవారట,

గని కాలమయి పంట పండిననాడు కల్లాలల్లకు పోతే ఇంట్కి రెండుసేర్లు బిచ్చం బెట్టెటోళ్లు. ఊల్య మాదిగోళ్లు గొడ్డుగోస్తే పెండతట్ట కూర దెచ్చెది. బేగరోన్కి శేర్లంక పాలయె మరి. ఆడ గొడ్డలి దీస్సుపోయి బొక్కలు, బోటు గొట్టాలె. ఊళ్లె సావులకు మట్టు కుండల సిల్లర పైసలు పది రూపాయలు దాంక వస్తయ్ అదే పదేల రూపాయలు. ఇగ సచ్చినోని మీద కప్పిన కొత్తది తెల్లగుడ్డ మాకెనట. అది మా అయ్య అంగి గుట్టిచ్చుకునెటోడు. మా అయ్య పెండ్లి నాట్కి ఏరు పడేస్తే మా అయ్య పాలుకు రెండు అట్టెలు ఓ కొట్టె (దాన్యం పోసేది) ఓరోలు, ఓ గోశెం, ఓచేద బొక్కెన, ఇచ్చి పక్కన మిద్దెల వాళ్లు ఉండి, మాకేమో గుడిసె వేరుగ ఏసిరట, ఇప్పట్కి అదే గుడిసె మా ఊర్ల మాకు. మాకు మాన్యం ఉంది. పెర్మల బాయిల పాలు ఉంది. ఆ మాన్యాలు పెర్మల బాయి ఊరి కర్లం దొర ఇనాంగ ఎన్నట్కి ఇచ్చిండ్రట. బేగరోళ్లని దాన్కింద మోటగొట్టి బుడ్వొడ్లు పండిస్తే ఆ తొడు బుక్కిన యాది నాకు గుర్తుంది. అయ్య వీపున ఎక్కి పెరుమళ్ళబాయిల తాన మాడిన సంగతి నాకు ఇంకా గుర్తుంది. నేను పసిపోరన్ని ఒక్కనే గార్వంగ సూస్కునేటోళ్లు. అక్కను సగ మంచిగనే సూస్తరనోళ్ళి

ఊరుకు కర్వొచ్చింది. ఊరెంది దేశమే కర్వుల వడ్డది. అయ్య అమ్మ నన్ను తీస్సాని కాల్య కింది వలన వచ్చినం. ఆడనే ఉండి ఏదో పన్ని అమ్మయ్య పోయ్యెది. నన్ను మట్టు ఆన్నె బడిల ఒకటో తరగతిల జేర్పిచ్చిండు. నాకు మైవెల్లి సారు మొదట అఆలు దిద్దిచ్చిండు. ఆడ ఓ రెండేండ్లు గడ్డింది మళ్లి ఊరికి వొస్తివి. మా ఊరి మాల్పటేలుకు మెల్తామైతే ఆయన గాయన తోట్లకు జీతం తీస్సుపోయిండు మావోళ్లని. ఆడ అయ్య తోటపని, అమ్మేమో ఆళ్ల ఇంట్ల పన్ని కుంద్రింది. నన్నుమట్టు ఊల్యసగ బడికి తోలసాగిండ్రు. అయ్య పనికి పోయి వొచ్చేటప్పుడు తోటల పండ్లు దెచ్చేది. నేనేమో మాపు పండ్కునేది గని ప్రేమతోని లేరా అయ్య లే అని నిద్రలేపి నిద్రలనే బత్తాయి పండ్లు అరటి పండ్లు తిన్నించేది. పొద్దున లేవంగనే పావల ఇచ్చి బడికి పంపేది. అక్కకంటె ఎక్వ నన్నే మంచిగ జరంత గార్వంతోని సూస్కునేది.

అయ్య ఒకపాలి ఊరెల్లిండు గూడెంకు ఆడ మా అయ్యను జూసి మావోళ్లు, మాపాలోల్లు, ఊరోళ్లు అందరూ ఆశిర్మపోయి 'ఎర బియగా' జబర్దస్తుగయినవ్

ఎదున్నవ్‌రా”. “దొరతాన జీతం ఉన్నరోయ్” “అట్లనా అయితే మమ్ముల గూడ తీస్మపోరాడు”. “నా ఒక్కనికే జీతంరా నేను నా భార్య ఇద్దరం ఆళ్లతాననే ఉండాలే అట్ల కరాచైతిమి ఇక మిమ్ముల్ని యాడ తీస్మపోను. సరెతియ్‌రా నువ్వన్న మంచిగున్నవ్ సాల్ పా” అనిరి ఇగ ఉల్య మట్టు అమ్మకు అర్థమిచ్చిన ఆవును, దాని దూడను కర్వుకాలంల మాపెద్దయ్య అమ్ముకుండు. శెల్క గింత ఐదొందలకు ఎక్రానికి అమ్ముకుండు. మా అయ్య అడ్గితే, మా అయ్యకు ఉత్తచేతులు జూపిచ్చిండు. మాన్యం ఆలై చేస్మావట్టిండు పెర్మల బాయి పాలు వాళ్లపాలే అయింది. బేగరితనం వాళ్లై చేస్మావట్టిండు. ఆ బేగరితనంల వొర్గిందేం లేదూ. ఆయాల్ల ఏముంది ఇంట్కి రెండు సేర్లు పండ్లల నాడు పాశన్నం రెండు బూరెలు జోలెల ఏసేది. అయిదెచ్చి ఊల్య పెదదొర బచ్చాలు ఇవి, కొంటోళ్ల సేటమ్మ పులగం గిది, పటేలు తుంకల కూర గిది అని ముర్చుకుంట తినేది, తప్ప కద్దునిండేది కాదూ. మాదిగోళ్లు చెప్పులు జేసి, బత్తుతుండు గని మాలోన్కి ఏముంది, బ్యాగరితనం వతన్ అంటగట్టిరి సావు పీన్లెలు, కాష్టాల గడ్డకు కావలి తప్ప ఏం వొర్గింది లేదూ. ఏం కులిర్ది బత్తింది లేదూ, సచ్చింది లేదు. పెర్మల్ల బాయి అంటే మర్చిన ఎన్నటి సంది గా బాయిల దేవుళ్ల విగ్రహాలు కడిగేవారట, పెరుమాళ్లు అంటే మహా విష్ణువు అట, అంద్యే ఆ బాయి పెరుమాళ్లబాయి అయింది, గని ఊర్ల మావోళ్లై మాకు ఏకు మేకయిండు. అయ్య వుత్తచేతులు వూప్పుంట వొచ్చిండు. అమ్మ గుల్లగాగింది. అయ్య తోటకు మల్లిండు. నేను ఆడ సద్వుకుంటనే బడిప్పినంక మా ఊరి రాచమళ్ల సారయ్య బిడ్డె లక్ష్మి నా ఈడుదే. ఆ పిల్ల నేను ఇద్దరం మంచిగ ఆడ్కునేటోళ్లం. మాదంటకి నల్లరైద్దురు పోరలు కూడా జేరిండు. అందరం కల్పి ఆడ్కునేది గని నాకు లచ్చి అంటే ఇష్టం. దాంతోని ఎక్వసోపతి. ఇద్దరం బాగా దోస్తులమైనం మేం పర్గాశమాడ్కుంటోళ్లం. బడ్డి పోకుండ ఆడ్కోవాలని ఎంత వొంక బెట్నా అమ్మ బెద్రించేది. చేసేది లేక అప్పుడప్పుడు పసులకాడ్కి పోయెవాన్ని. మా పుల్లావు, బట్టపెయ్య అంటే నాకు సాన ఇష్టం గసోంటివి దొరకు సానా ఉన్నయ్. అయ్యి సూడగానే నాకు నా పుల్లావు గుర్తుకొచ్చేది”. బస్సుల టకటక కండక్టర్ గంట లెక్క గొడ్తుండు. “రాజిరెడ్డిగూడెం గేటొచ్చింది” దిగాలనే...

2

నాకాయి సూస్కుంట, ఇగోసారు.. మిమ్మల్నే.., ఇద్దో మీరు దిగాల్సిన ఇస్టేజి ఒచ్చింది. ఇదే సారు నువ్ దిగాల్సిన స్టాపు గిదే కదా.. ఇగో సారో మిమ్ములనే.. అని కండక్టరు బస్సు ఆపిండు. మనాదిన శాంతంగున యాదులు ఒక్కసారిగ కెల్మిట్లయ్. తల్లడ మల్లడమాయ్, ఇగనాకు తిర్గులాడి తిర్గులాడిన మతి ఓవ్ల కొచ్చింది... మతి ఎక్కడెక్కడో, నా పాతికేండ్ల యాదుల నుంచి తేరుకున్నది. “బెన్ సారు రాజిరెడ్డి గూడెం గేటు గిదేనా” “గిదే.. గని... దబ్బున నడ్డు జల్లి దిగయ్య దిగూ.., ఎంతసేపు దిగుతవు నువ్వేమో నంగాడ్కుంట దిగుతున్నవ్ ఇంతకూ నువ్ గీడ్డెగదా...” “ఆ ఆ... గీడ్డె దిగాలే దిగుతున్న జర ఆగు సారు చిట్కాల దిగుతా..” ఒత్తుగ జనం మెస్లవశం గాక పాయె, జర ఓపిక పట్టు”. “అటిటెం జూస్తవ్గాని దిగు.. జప్పున” అనె కండక్టర్. దిగనైతే దిగిన గాని “నేను దిగాల్సింది గీడ్డెనా... ఇంక ముంగల్నా లేక దాటోచ్చిన్నా” మతిల తికమక ఆలోచించుంట అటిటు సూస్తాల్మి ఊరి గేటు గిదేనన్నట్టు పస్సుపచ్చ బోడుపై పెద్దపెద్ద అచ్చరాలతో ఊరి పేరు రాసిఉంది, గని అది గేటులా లేదు, అదో అడ్డలాగుంది. అదే చిన్నపాటి గూడెంలాగుంది. ఆడ ఓ నాల్గైదు ఇండ్లు సగ నెర్సినయ్. అది మనుపటిలా.. లేదు, గేటు ఆ నుంచి ఊరు రెండు కిలోమీటర్లుంటది గప్పట్ల నడ్సి పొయ్యెటోళ్లం గేటుతాన చిన్న బోడు, పలుగురాళ్ల గుట్ట, పక్కెంట మట్టి రోడ్డు దుమ్మురేగేది, (చిల్లకంప), కంపచెట్లు, పక్కెంట నల్లసర్ప ఏనె రాళ్ల తోపు, దారెంట కలమంద జమ్ములు, గత్రూ ఉండేడ్సి. గిప్పుడు గాడో చాయ్ ఓటల్, రెండు మూడు ఆటోలు

నెర్పినయ్. ఓటల్ల నల్గురైదుగురు జనం. ఒచ్చిపోయేటోళ్ల కోసం ఆటోరిచ్చోల్లు, ఎన్నటి బర్లమందకు గిప్పుడు తారు పర్సుకొని ఉంది. ఆటోవాళ్లు అటిటు సూస్కుంట ముచ్చట బెట్టుంట గూకుండు.

పక్కెంట పైపులైస్తు పర్సుకోనున్నయ్, కట్లపామోల్ల ఆడాడ కాట్టు బెట్టోని భూంకి బోయ్యారం జేస్సాని ఉర్కుతున్నయ్ పట్నాన్ని. ఆగులమాసమాలె, గాడ పైపులు లీకై సుయ్ నీళ్లు ఎగజిమ్ముతున్నయ్, నీల్లు మట్టు సాగర్వాయె. పిల్లలు పెద్దలు దూపకు అస్కులాడ్కుంట ఆ పైపుకు మొగమెట్టి దూప దీర్చుకుంటుండు. చేతిల బ్యాగుతోని లాగుగీగు లొట్టపీసుతోని షానిక కన్నడుతుండు జానయ్య. జానయ్య వాళ్ల కావి చిత్రంగా చూడసాగిండు ఆడ అతని ఎవరూ గుర్తించలే.

జానయ్యను “ఊర్లకు పోవాలావంది” అడై ఓ ఆటోగాయిన

“ఔను..” సారు

“రాకూకో ఆటోరిచ్చనిండంగనే పోదాం”..

“ఎంతమంది గావలైంది” నీకు తెల్వందేముంది.

ఓ పది పన్నెండు మందైతనే మా పొట్టగిట్టెది. అప్పడ్డాంక ఆగాల్సిందే” “ఇంకోటి పోదా ఎందీ”, “గీడ సీరియల్ ఉంటది ముందు బండి నాదే దీని తర్వాతనే ఇంకోల్లది”. ఇక్కడ ఈ ఊర్కి కొత్తనా ఏంది?, “ఆ...”, ఎవలింట్కి పోవాలే” “అది... అది...”, “ఎవరైతే మాకెందు గాని జరగూకో...”, అనె “ఊరుగేటే గిట్ట మారిపోతే ఊరెంత మారిందో అపట్లా అడ్విని తలపించేది ఊరు. మరిగిప్పుడు” అస్కుంట మతి యాదుల్ల పడ్డడు జానయ్య. బేంచి మీద పేపరు సూస్కుంట నాల్గురు కుర్రాళ్లు... పర్కాష్కాలాడ్కుంటుండు. సుట్టూత సంద్ర తుమ్మలు, కామంచ గాంటలు, దుబ్బల్ల ఈదులొంపు, మంగలోని ఒరైల తాళ్లవనం, మచ్చుకు కానరావటం లేదు. దూపదీర్చే మక్తబాయి జాడేలేదు. “ఎందిది ఎందిట్ల గిప్పుడు అటుఇటు నాల్కిక్కుల సూసై గేటు చొరస్త లెక్కంది. నాలోకుల్ల రాల్లు పాతి ఎర్రపిడ్ల శెల్కన తోటలు నెర్పినయ్, పక్కెంట తోట్లకు కాపల అన్నట్టు చిల్లకంప ఏస్కులు, ఇంకోరోకు సూపు ఆనెదాంక కడీలు పాత్కొని సుట్టు ఇన్న తీగలల్లుకొని కన్నడుతున్నయ్, పల్లరాళ్ల కొండలు కర్రి బోడగుండ్డై కన్నడుతున్నయ్. శెల్లల్ల చేలు పైరగాలికి

పాటపాడుతున్నయ్. అటసూతై బీళ్లు, బీళ్లు బోర్లు, మొల్ని బత్తాయితోటలు బల్పుతోని ఇర్లకాసి ఎక్కిరిత్తున్నయ్ గని, వొర్రెల ఊటలు పార్తున్నయ్. వాగు చెలిమ కాడ పస్లకాడి పిల్లలు దూప దీర్చుకుంట నిలవడ్డ గుర్తు కానొత్తలేయి, ఒర్రె నెర్రెదర్చిన మోరెత్తై. దుబ్బదుర్తి, దుశేరు, ఉత్తరేని, కామంచగంటలు, కంటిసుపులవులే. ఇగ పొక్లయిన్లు ఊర్లల్ల జొరబడి ఎగుడుదిగుడు మిర్రును సదును జేయ మడిగట్కొని ఉన్నయ్.

అటిటు చూస్తూ గూకోని గూకోని యాష్టకొచ్చి బ్యేగు బుజాన్కి ఏస్కొని కాలుకు పనిజెప్పి ఊర్లకాయి బాటవట్టిండు జానయ్య. డొంకరోడ్డు ఎల్పుసాగి బస్సురోడైంది. టాక్టర్లు ఈదులోంపు వాగుకు బాట పటినయ్, ఉప్పు తోడ్కోని బస్తికాయ్కు బైలెల్తున్నయ్. వాగుల వొర్రెలు రాకాసి లెక్క నోరు దెర్చుకొని ఎవల్ని మింగాల్నా అన్నట్టు గున్నయ్. అడ నల్లరైద్దురు దనదనా పారతోని బెంకాలకెత్తి టాక్టరి సిట్కెల పిట్టుగ బర్తి జేస్తుండ్రు ఉప్పును.

జానయ్య నడ్పిండు “నేను ఇన్నొద్దులు పట్నం బోయి ఊరి పొలిమెరలో అడ్డుపెడ్డై దూరం నుంచి ఊర్నిజూస్తై ఊరు పట్టమోలె పిల్లిమొగలేస్తుంది. ఊరు దరిదాపులకొస్తాల్కి ఊరు బోగం ముండలెక్క, పట్నం పడ్పు లెక్క, రంగులేస్కొని ఇంటినెత్తిన డిప్ల ఇంటింట్కికేబుల్ తగిలించుకోనుంది. సూస్తాల్కి ఊల్యకుపోయి, ఇండ్లల్ల టీవీలలోల్లి, లొల్లికి పిల్లల్లు సప్పట్లు కొట్కుంట మొత్తుంటుండ్రు.

ఇంటాయి నడ్పుతుంటే సందులు, సందులుగనే ఉన్నయ్ వాడ. సందులు తిర్గితే చెన్నకేశవస్వామి గుడి ఊరి తూర్పుముఖాన మా ఇంటి పక్కంగనే, ముత్యాలమ్మ చెట్టు, ఆ గుడి దాటి చెట్టు ముంగల కొచ్చి నిల్వడ్డడు. ఎన్నాళ్లనుంచో తనకోసం ఎత్తుగ ఎద్ది ఎద్రుజూస్తున్నట్టు మొదలు, బారెడు పొడుగై పంగలు పర్చుకున్నయ్, చెట్టు మొదట్టు చిన్న గుడి, అట్నై ఉంది. తన చిన్నప్పటి లెక్క నడ్మొంచి దేవున్కి దండం బెట్టి నీడన నిల్వడ్డడు.

నుల్కమంచల కుసుక్కుసుక్కున దగ్గుకుంట ఒత్తులెండిన కండ్లతోని నొసట్కి చేతి బెట్టి సూపు ఆనక, దరికి రాని సూపుకు గాజుకళ్ల జోడు బెట్కోని, “ఎవడ్రా అది... లాగి గీగు లొటపీసు పటాటోప్రం గట్కోని లత్కోర్ సాబ్ లెక్క నిల్వడ్డవ్

ఎవల్లావాలే సారు ఏంది?” వొన్నుతున్న గొంతోని నరాలు కూడ దీసోని బొక్కల ముంతైన ఒంటిని ఊత కర్ర ఆసరాతో లేవనికె అస్సులాడుంటు లేస్తుండు. సిద్దయ్య తాత! తాతను గుర్తుబట్టి పోలికలు, రూపు ఎత్తు పొద్దు పోల్చుకొని

“నేను తాత నేను, జాంగాని, చిన్నప్పుడు జంగా... ఓరి జంగా.. అని పిల్వెటోడ్డి గుర్తుండా... నేను వల్లమ్మకొడ్డుని, అదేనేనో ఓ తాతా పెరుమాళ్ల నాగులు మా అయ్య, గుర్తున్నాడే... గుర్తుకొచ్చినాదీ జర్రయాది జేసో”..., “ఓష్ నువ్వార జంగా.. బాగున్నావ్, ఇన్నొద్దులు ఏమైపోయినవ్, నీ జాడలేకపాయె జవాబు లేక పాయే నీ అమ్మ ఏడేడ్నో దేవులాడి దేవులాడి అల్లిఅల్లి పుల్లిపోయింది. దాని పాణం నిన్ను తల్పని దినం లేదాయె, గాలి సప్పుడైతే కొడ్కొత్తుండని లేసి తల్పదీసి సూసేది ఎర్రబాగులది నీమీది ఎంత పావురమో, దాని పాణమంత నువ్వెరా...యాది జేస్సున్నప్పుడల్లా ఎడ్సిఎడ్సి గుండెలు అనిసిపోయేది పిచ్చిదిరా నీ అమ్మ” తాత జేప్తా ఉంటె కండ్ల నీళ్లు సుడులు తిర్గుతున్నయ్ జాననికి”. “పదేండ్ల పోరగాన్ని మటాల్నూ మాయమైత్తి ఏమైనవ్... ఇన్నొద్దులు యాడుంటివ్ మన్వడా.. అగో మీ అమ్మ కర్వుపన్ని పోయింది గని ఇట్ల గూకో మన్వడా.. చెప్పు నీ జోలి జెప్పు సోరోన్ని అయినవ్, మంచి పషిమీద ఉన్నవ్ నిగనిగ వన్నెదేలి దొరోల్ల పోరని లెక్క ఉన్నవ్ గని అసలు నువ్ మా వల్లికొడ్కువేనా”, “అదేంది తాత అట్టంటవ్, నేను ఆమె కొడ్కుగాకుంటే గీడ్డి ఎందుకొస్తా మావూరు, మావోళ్లు కాబట్టె, పోవాలే, పోవాలే అని ఎన్నిసార్లు మతి మల్లినా..., ఇన్నొద్దులకు తీర్వాటెంది. ఎంతాత గాశారం గాండ్ మారెతో కుదా క్యాకర్తా అన్నట్టు మన దేశగిట్టుంటె దాన్ని ఎవలేం జేస్తం తాత. నొష్టిన గీత మార్పెదెవడు. బెమ్మ నొష్టిన రాత రాస్తడట ఏమో ఎవనెర్క రాత ఏట్టుంటె గట్లయితదీ”

“ఏరో టక్కరోడ పట్టుం మాట నెర్సినవ్, షాన్ వైనవరో”

“ఏహె ఊకో తాత నేనేం నెర్సిన గని”

“ఔరా... మేకనేం జేసినవ్ బర్లగాయిరా.. అంటె తోట్ల తోల్వ్వి అయినా అంత మర్పెపోయిండు. ఆ సంగతి ఇన్నొద్దులు గుర్తుండాది గని”

“అదికాదు తాత ఇంట్ల అమ్మకు సుస్తాయె చేతల కాని పైసలేదాయే నాదేమో

బడిమాని బర్లకాడి జీతమాయె ఏంజెయ్యాలన్నీ తోచకపాయె తాత బర్ల గాస్కుంటున్న నా పక్కన గొల్లీని శేల బర్లపడ్డయ్, ఇగగొల్లీడు బర్లందుకొని సప్పరిత్తడని బుగులు పట్టునై పర్లు తీస్తు, ఎట్ల జేయాలే ఊల్లకు పోతే పెద్దమన్నుల్ల బెట్టి కొట్టిత్తరు, దండ్లలు గట్టిత్తరు, పాయె మాల్కు జడ్డి మొలకున్న ఎండిగొల్లు మొల్లడు, ఆరమాయే ఎంతకో అంత అంగట్ల అడ్డికి పావుశేరు లెక్క అమ్మి పట్నంలబడ్డ. ఇగ ఊరి మొకమెర్లనైతి..! అప్పుడప్పుడు రావల్లునిపించినా వొస్తై కొడ్డరనీ రాలే. నేన్ బోయి పదిపన్నెండేండ్లకు ఉతారై, అంతా పాతమర్పాయ్. అప్పటి కోపతాపం అపడ్డి అల్పానికి ఆగమైతి, ఇన్నొద్దులు ఊర్కి దూరమైతి, అమ్మకు తీరని సోకం మిగిలిస్తై, గిసొంటి కొడ్డు పుడైందీ, గిడైందీ, పుట్టంగ సచ్చినా బావుండు”

“ఏం జేస్తం మన్నడా అది కర్మ, ఎన్నజెన్మల ఏం జేన్నవో ఈ జెన్మల బర్ల వొంకన అమ్మను, ఉన్న ఊర్ని ఎడబాస్త్వి, శని జాలక గట్లయిత్వి గని ఊకో... మన్నడా శివునికె తప్పదాయె శని పీడ... అది సరే పట్నంల ఏం జేస్త్వి ఎంది...”

“ఆ ఏముంది తాతా.. పట్నంల పడ్డంక జేబ్ల పైసలొడ్డినయ్ ఏం జెయ్యాలన్నా అని ఓ ఓట్ల కుద్రిన. ఆడ పంజేస్కుంటనే ఓ లారి డైవర్తోని సోపత్తైంది. ఇగ గాయిన లారిమీదనే కుద్రిన. దాన్నిద క్లీనర్గ జేస్కుంట అయిన్కి తలలో నాల్కలెక్క నమ్మకంగుండి లారి నడ్పడం నేర్చుకున్న.. ఇగ గిప్పుడు లారికి డ్రైవర్నైన గాయన పుణ్యాన!”

“అమ్మనా .. మన్నడా.. బర్ల పుణ్యాన డైవర్వైతే అయినవ్ బర్లు మేలే జేసినయ్ మన్నడా.. మంచి పనోన్వైనవ్ అగొ గాడ నల్లబోస్తుంది గని కాసిన్ని నీల్దాగి సల్ల బుచ్చో నాకిన్ని పట్కరా.. మజ్జెనాన్కి మీ అమ్మ ఓస్తది గని పోద్దన ఎప్పుడెల్లినవో, ఎందిన్నవో అట ఊర్లకాయి పోరాదూ ఊర్ల ఎదంటే అది దొర్కుద్ది కడ్డు సల్లబుచ్చుకో ఎందన్న నోట్లేస్సొని” అనె తాత.

“సరెతాత అటు ఊర్లకాయి పొయ్యోస్తై కొంటి పుల్లయ్య సేటు దుకునం గొండ్ల అంజయ్య కల్లుకాణం ఉందా... తాత”

“ఇంకెక్కడి దుక్కాలు మన్నడా... కొంటి పుల్లయ్య పెట్టెబేడ సర్ది పట్నంల పడె, గొండ్ల అంజిగాడు యవుసంలవడి ముస్తాడు పక్కన పెట్టిండు. మనూల్య

మోతబరి గాడేనాయె గిప్పుడు”

“మరి దుక్కం ఏడుంది తాత”

‘కాపోల్లు దుక్కాలు పెట్టిండ్రు. ఒక్క కాపోల్లెకాదు సూదర్లు, మనోళ్లు సగ దుక్కాలు బెట్టిరి. సందుకో దుక్కం అయింది మన్వడా”

“ఏంది అట్లనా”

“ఔను మన్వడా.. సంపాదనకు మర్గపట్టిండ్రు పతి బేరం ఆల్లదే, పతి దుక్కం ఆల్లదేనాయె కర్రె నర్సిరెడ్డి ఇంటిపో అండ్లనే అన్ని ఉంటయ్ నాకిన్ని పంట్కిందిన్నిత్తులు పట్కరా.. మందుమాకు వొల్లగాని... గదేందో గింత తంసపుతే మన్వడా... కర్రొల ఇల్లంటె చెప్తరు” అనె తాత.

“మరి ఊల్య కల్లు ఎవలు గిస్తురు తాతా”...

“కొత్త గొండ్లోడు గీస్తుండు గని”

“ఆడెవడే”

ఆన్ని అక్కడ ఉత్తరాజి, సుట్టాలోంకన వొచ్చి ఈ వూరి పిల్లన్ జేస్కొని ఈన్నె ఉంటుండు. ఈన్నె నాల్దాల్లు గీస్కొని బత్తుండు”

“అంతేనా... తాతా”

“ఔనోయ్..”

“ఊరుసగ పట్నం లెక్క అయిపాయె”

“ఔ.. తాత” మనోళ్లు అంత నిమ్మలమేనా

“బాగ బత్తుండ్రా..”

“అల్లకేంది మన్వడా... ఇగ్గో ఇట్టకన్పించే బంగులాలు మనోల్లయే అది పెద్దెంకడ్డి గిది నడిపోడు చింతల్ల మల్లిగాంది, అది చిన్నోడు చిట్కల నాదుడు పర్రెష్గాంది. గీ చింతల్ల ఒక్కలేనా ఏంది, గోరటోళ్లు, బత్తులోల్లు, అంతా లచ్చాదికార్లు అయిండ్రు అసలు ఊరంతా లచ్చాదికార్లయిండ్రు”.

“ఎట్టా ఎట్టెట్టా..”

“అవునోయ్ అదేదో రియలోలట్ట పట్నంల నుంచి ఊర్లల్ల వడ్డరు. ఎకురం పదేలు ఉన్న శెల్క ఒక్క పాలే లచ్చకు పెంచికూకుండ్రు. మాయదారి కాలం

End of Preview.

Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/book/lguram>

* * *